

Vrije Universiteit Brussel

Geen woorden maar daden!?

Over het belang van een actieve seniorenraad

Prof. Dr. Dominique Verté
Vakgroep Educatiewetenschappen

Ouderen schaakmat?

- Vaak **negatieve** visie
- **Probleem**
- Hoge kost
- Senioren als inactief
- Klemtoon op fysieke problemen

40 ans

50 ans

60 ans

30 ans

70 ans

80 ans

10 ans

20 ans

90 ans

100 ans

à vend.
chez Sirey.

(Tiré sur le bois original de la maison PELLERIN.)

Ouderen aan zet

- Een **positieve** visie
- Stigmatisering van ouderen tegengaan
- Niet alle ouderen zijn zorgafhankelijk
- Alle ouderen hebben recht op een actieve rol binnen de samenleving

European Year for **Active Ageing**
and **Solidarity between Generations 2012**

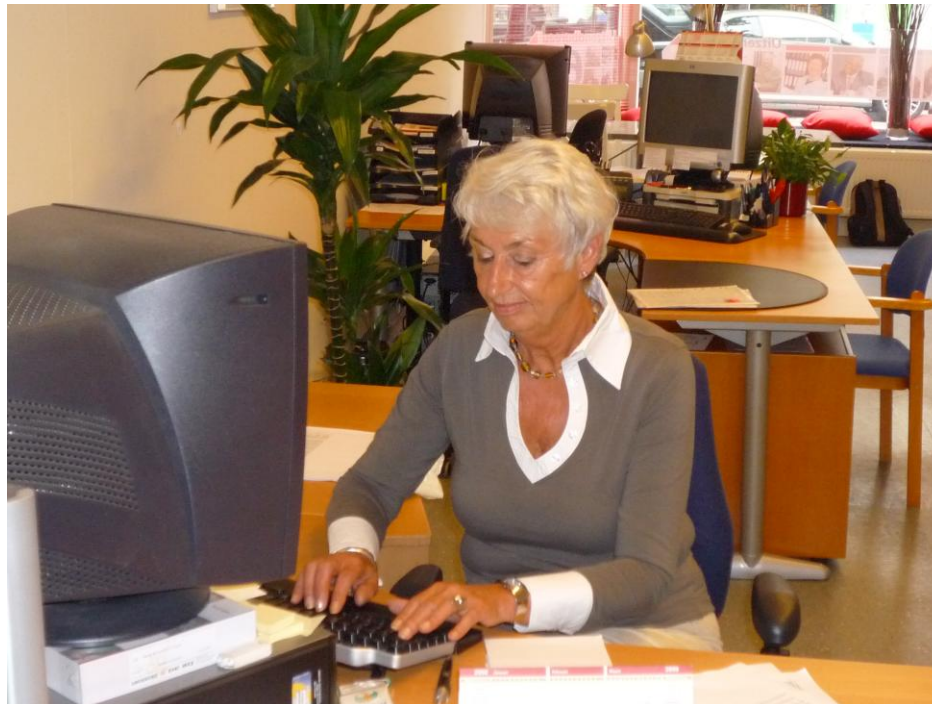

Actief ouder worden

Definitie actief ouder worden (WHO)

1. Ouderen moeten kunnen blijven
participeren aan de ***arbeidsmarkt***.

Definitie Actief ouder worden (WHO)

2. Elke oudere – ook *kwetsbare en ouderen met fysieke beperkingen* - moet kunnen blijven participeren in **sociale, culturele, spirituele, economische en politieke** aangelegenheden.

Probleemstelling

- Ouderen en politieke participatie
 - Diverse onderzoeken:
 - Invloed ouderen op politieke beleid is gering
 - Beperkte toegang tot rechtstreekse participatie
 - Politieke vernieuwing = verjonging

Lokale politiek

- Belangrijke schakel om ouderen te laten participeren aan de politiek
- Nu enkel via onrechtstreekse participatie

Maatschappelijke positie vs maatschappelijke participatie

- **Maatschappelijke positie**

- Uitsluiting van deelname (Verté 1996)
- Bijsterveld (1991)
 - Stereotype benadering van ouderen, gebaseerd op ouderdomsbeelden
 - » Bv beslissingen worden over de hoofden genomen
- Walker (1995)
 - Geen bewuste discriminatie,
 - Wel ten gevolge van het falen van de instellingen om zich aan te passen aan de socio-demografische realiteit

Het pad effenen voor participatie

- Aankomende ouderen zijn beter opgeleid
 - Dus meer participatie?
 - Bijsterveld 1991
 - Cf Studies in VS, zal ook hier het politiek engagement en de MS betrokkenheid dalen

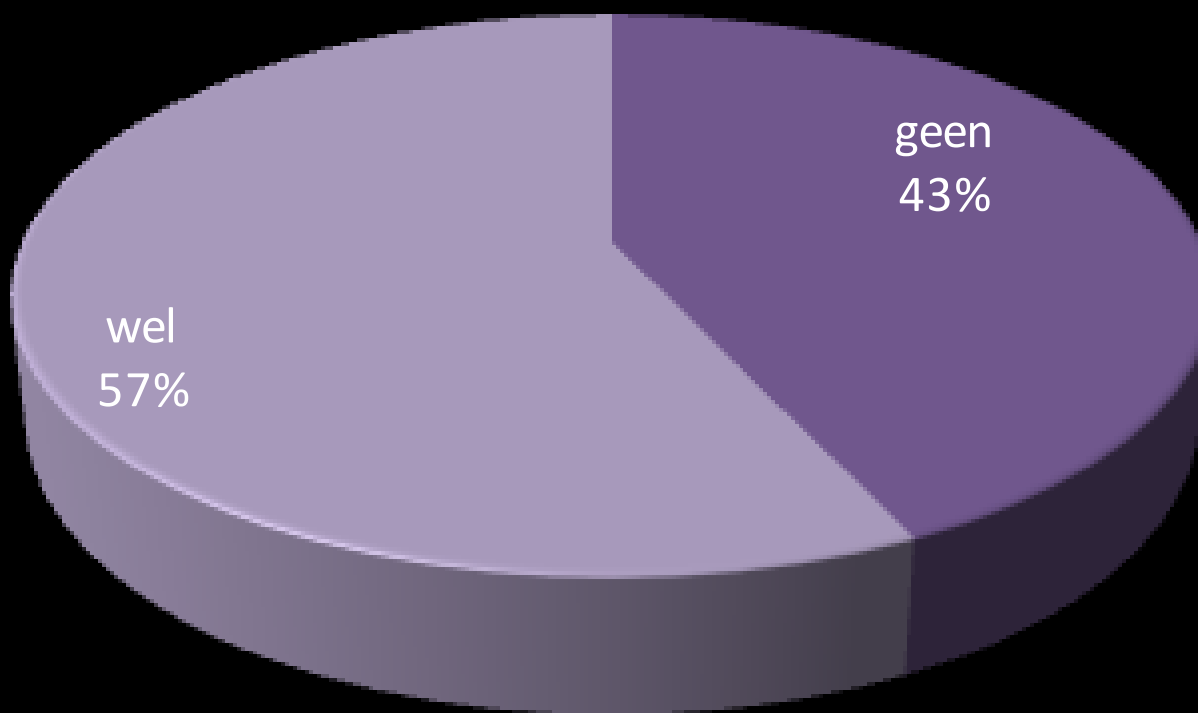
Voorwaarden politieke inspraak

- **Beleidsvoerders**

- Open bestuur
- Knelpunt: men ziet dit vaak als een uitholling van de eigen bevoegdheden
- Schijnparticipatie
- Volledige beleidscyclus

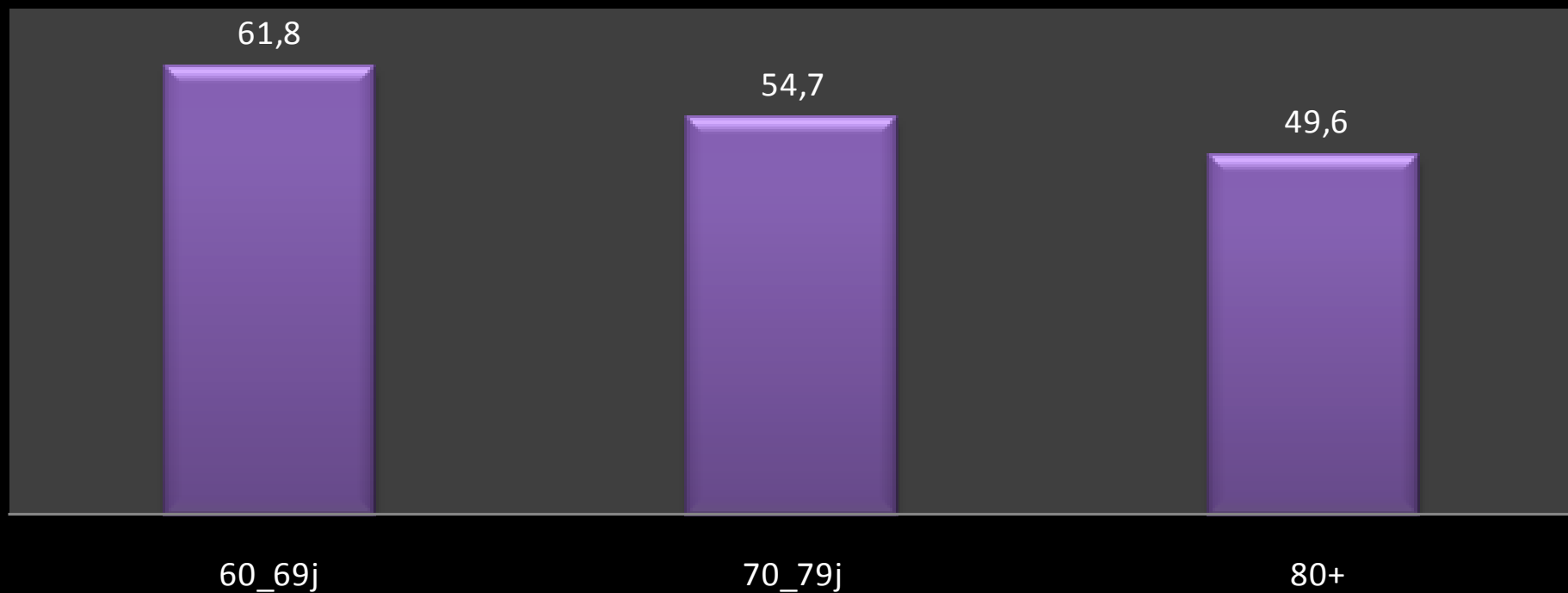

Politieke interesse

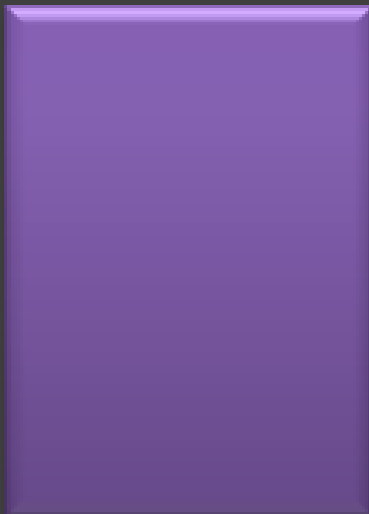
Interesse in de politiek

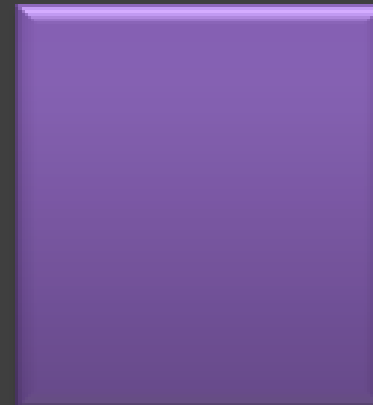
Interesse in de politiek

64,6

man

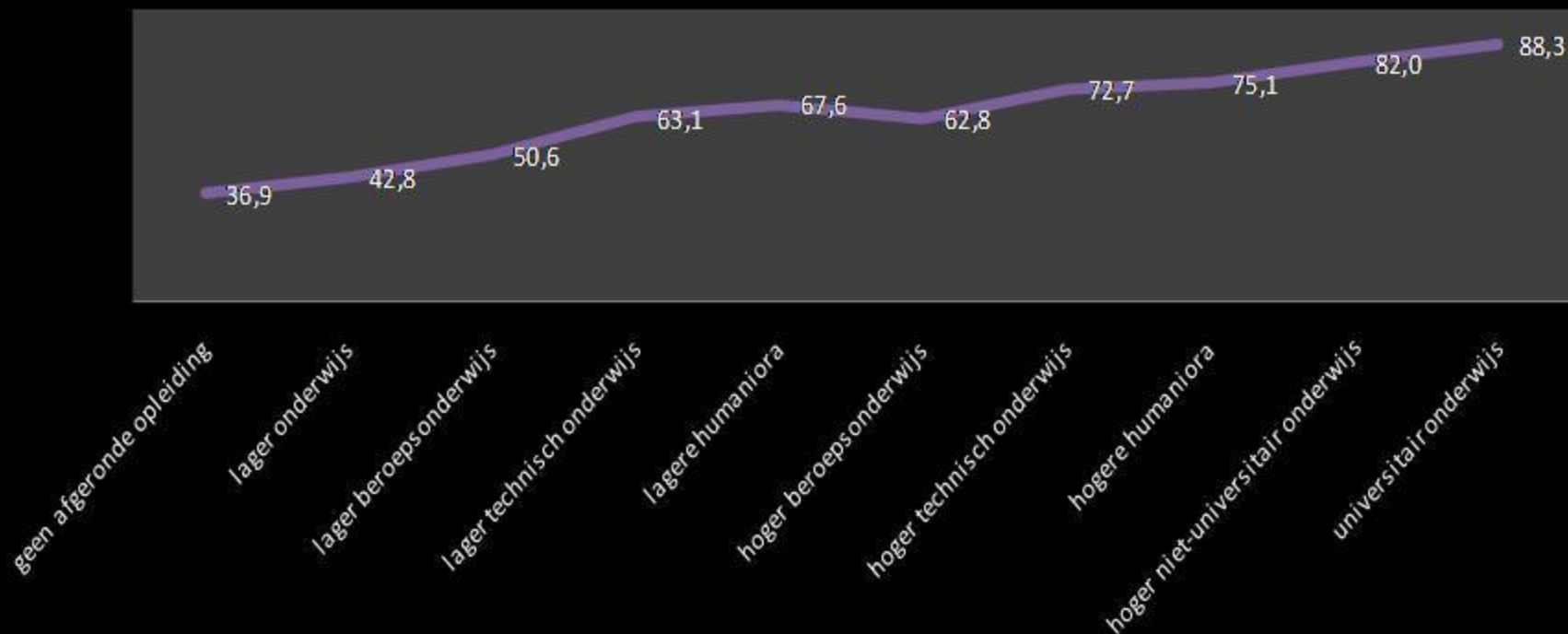
50,7

vrouw

Opleiding

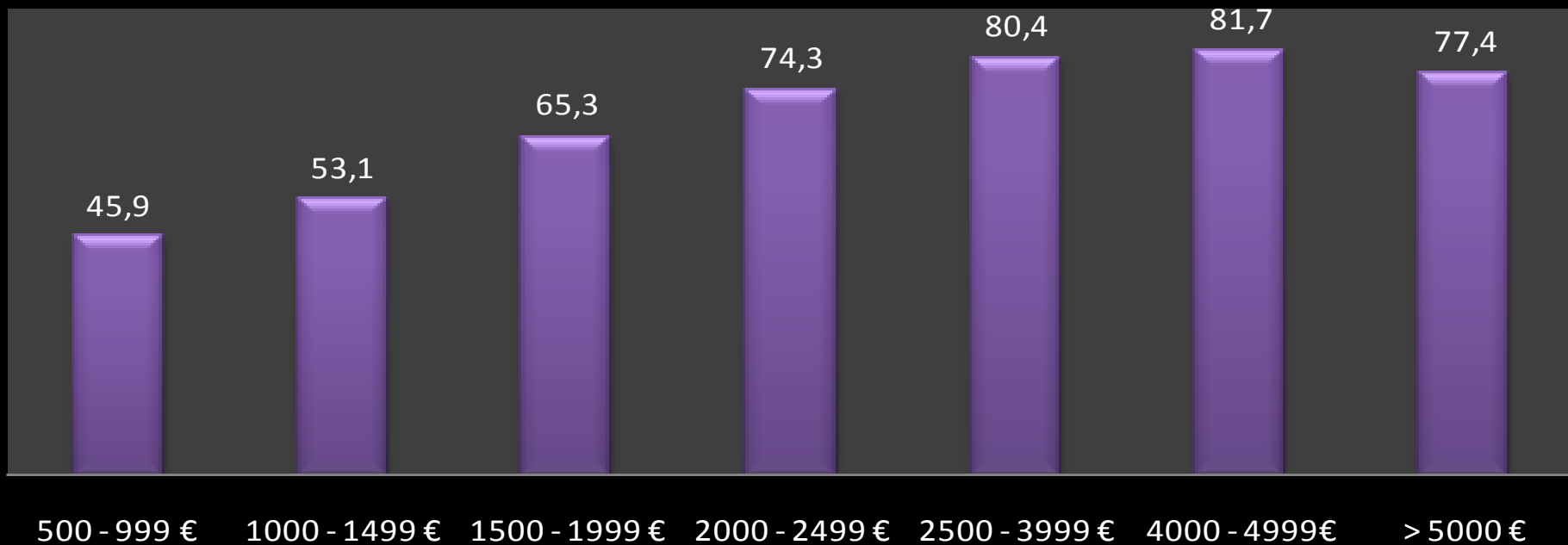
Interesse in de politiek

Inkomen

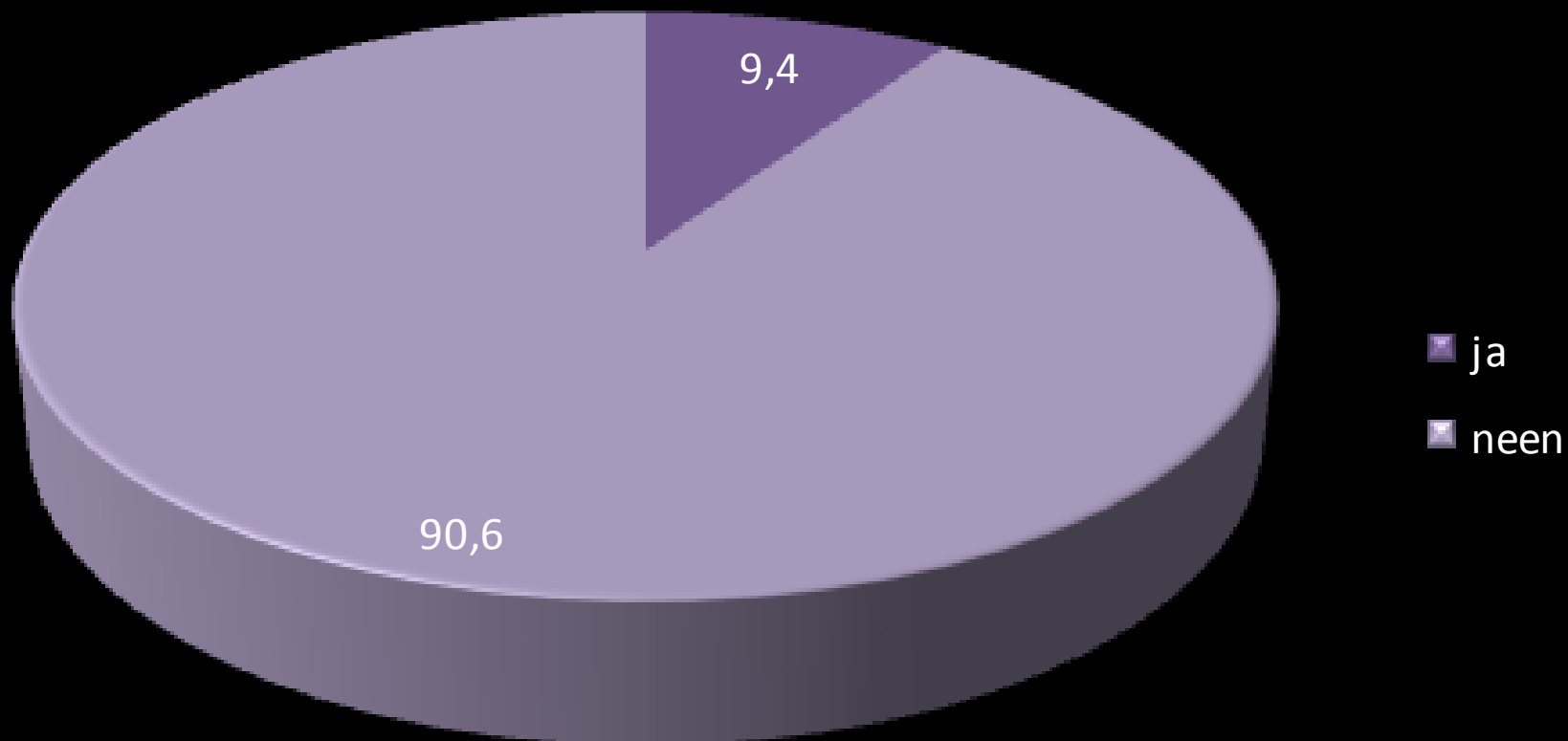
Interesse in de politiek

Lidmaatschap

Lid politieke partij

Seniorenraden: knelpunten

Mobiliseren van senioren is een probleem

- Beleid: openheid, transparantie en sterke interactie met burgers
- Mobiliseren van senioren is een probleem
- Lage betrokkenheid van senioren en beleidsvoerders

Seniorenraden: knelpunten

- Gebrek aan kennis, training en structurele ondersteuning
- Gebrek aan management en planning strategieën

Initiatief?

- Beleid of senioren?
- Paternalisme
- Experten
- Co-creatie

Conclusies: hoe?

- Actieve versus passieve participatie
- lokaal inzetten
- concreet en thematisch werken
- niet te hoog inzetten
- projectwerking
- -

Conclusies: hoe?

- Seniorenraden:
- advies en aansturing acties, geen socio-culturele activiteiten
- gericht op actieve participatie
- alle actoren betrekken
- van praten naar doen
- lokale netwerken versterken

Conclusies: hoe?

- Beleidsvoerders - samenleving:
- ouderen zijn volwaardige burgers
- ouderen als partners zien
- bereid zijn samen te werken
- bereid zijn ouderen in te zetten